

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

18 december 2007

ONTWERP VAN DECREET

tot wijziging van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid

VERSLAG

**namens de Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
uitgebracht door mevrouw Hilde De Lobel en de heer Chokri Mahassine**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jan Penris.

Vaste leden:

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Jan Penris, Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer Christian Verougstraete;

mevrouw Cathy Berx, de heren Carl Decaluwe, Tom Dehaene, mevrouw Veerle Heeren;

mevrouw Dominique Guns, de heren Hugo Philtjens, Bob Verstraete;

de dames Else De Wachter, Caroline Gennez, Michèle Hostekint.

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Felix Strackx, Erik Tack, Roland Van Goethem, John Vrancken;

de heer Dirk de Kort, de dames Cindy Franssen, Monica Van Kerrebroeck, de heer Johan Verstreken;

de heer Marc Cordeel, de dames Hilde Eeckhout, Laurence Libert;

de heren Chokri Mahassine, Jan Roegiers, Jo Vermeulen.

Toegevoegde leden:

mevrouw Mieke Vogels;

de heer Gino De Craemer.

Zie:

1319 (2007-2008)

– Nr. 1: Ontwerp van decreet

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen behandelde het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid op 29 november 2007.

I. TOELICHTING

De heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, licht het ontwerp van decreet toe. Hij verklaart dat het ontwerp een aantal aanpassingen wil aanbrengen aan het Inburgeringsdecreet omdat wijzigingen in de federale wetgeving daartoe nopen. Het is de bedoeling het Inburgeringsdecreet af te stemmen op de gewijzigde federale Vreemdelingenwet en Opvangwet. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om ook enkele onduidelijkheden in het huidige Inburgeringsdecreet bij te sturen.

Zo is in de federale Asielwet de ontvankelijkheidsfase afgeschaft. Dat leidt ertoe dat er niet meer kan gesproken worden van ‘ontvankelijk verklaarde asielzoeker’. Ook is er nu een subsidiair beschermingsstatuut ingevoerd, voor mensen uit een oorlogsgebied bijvoorbeeld, zonder dat zij persoonlijk vervolgd worden voor hun politieke of religieuze overtuiging of voor hun geaardheid. Voorts is de Opvangwet gewijzigd; er gelden kortere procedures waarbij mensen eerst in open centra worden opgevangen, waarna ze sneller worden teruggestuurd naar hun land van oorsprong of een erkenning krijgen. Aan deze en andere federale wetwijzigingen wordt het Inburgeringsdecreet aangepast.

Bovendien bevat het ontwerp een aantal verfijningen van het huidige Inburgeringsdecreet. Zo is er de kwestie van ‘meerderjarige nieuwkomers’. In ons land komt de meerderjarigheid op 18 jaar, maar in andere landen is dat soms anders, bijvoorbeeld op 21 jaar. Om daarover geen misverstand te laten bestaan, wordt in het ontwerp van Inburgeringsdecreet nu niet meer verwezen naar ‘meerderjarige vreemdelingen’ maar wordt bepaald dat de vreemdeling 18 jaar moet zijn of ouder.

Een andere mogelijke onduidelijkheid betrof de doelgroep van de verplichte inburgeraars, en meer bepaald de Belgen, oudkomers, die een leefloon trekken. De huidige formulering van artikel 5, §1, 4°, van het Inburgeringsdecreet kan ten onrechte geïnterpreteerd worden in de zin dat alleen steunge-rechtigde Belgen inburgeringsplichtig zijn en vreemdelingen niet. Dat wordt nu aangepast opdat iedereen zou weten dat het gaat om diegenen waarvoor de regeling altijd bedoeld is geweest, aldus de minister.

Een ander voorbeeld van verfijning van het huidige decreet gaat de meerderjarige nieuwkomers aan. In het kader van de Snelbelgwet kunnen meerderjarigen vanuit het buitenland aanvragen om Belg te worden, als hun ouders, die de Belgische nationaliteit hebben bekomen, hier verblijven. Door een aanpassing van het Inburgeringsdecreet wordt ook die categorie verplicht in te burgeren. Aangezien het gaat om mensen die hier geen verleden hebben, is het volgens de minister goed voor henzelf en voor de samenleving dat zij inburgeren.

De minister wijst erop dat de Raad van State twee opmerkingen had. Het ging volgens de minister om echt kleine technische details, die zijn verwerkt in het definitieve ontwerp. Zo was in het voorontwerp de inwerkingtreding van het decreet uitgewerkt in een artikel. De Raad van State wees erop dat dit niet nodig was gezien de reguliere termijn van inwerkingtreding tien dagen na de publicatie van een decreet in het Belgisch Staatsblad. Voorts stoorde de Raad van State zich aan de laatste volzin van het ontworpen artikel 3, §6 (artikel 3, 8°, van het ontwerp), waarin de Vlaamse Regering de opdracht kreeg ‘nadere regels te stellen’. Gezien de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering op grond van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, is die opdracht overbodig. Hij is dan ook geschrapt.

II. BESPREKING

De heer *Wim Van Dijck* zegt door de band genomen geen probleem te hebben met het ontwerp van decreet. Het is inderdaad een klein aanpassingsdecreet met technische en juridische wijzigingen. Toch merkt spreker op dat het ontwerp een illustratie vormt van het feit dat de twee bevoegdheidsniveaus niet echt parallel lopen in ons land. Het toont aan dat het Vlaamse inburgeringsniveau het federale beleid moet volgen. Het zou volgens spreker veel interessanter zijn als Vlaanderen bepaalde aspecten van de regelgeving met betrekking tot de vreemdelingen en de opvang van vluchtelingen zou kunnen koppelen aan zijn inburgeringsbeleid. Nu is het nog altijd Vlaanderen dat zich moet schikken naar de federale wetgeving. Het is bijvoorbeeld onmogelijk om een bepaald verblijfsstatuut afhankelijk te maken van de mate van inburgering.

De heer Van Dijck maakt wel voorbehoud bij wat hij “de viermaandenregel voor asielzoekers” noemt. Inderdaad is een aanpassing nodig na het wegvallen van de ontvankelijkheidsfase in de federale regelgeving, maar het zou de heer Van Dijck logischer lijken als de cesuur gelegd wordt bij de erkenning als vluchteling. Het ontwerp stelt arbitrair een periode van vier maanden vast waarna de asielzoeker gevat

wordt door het Inburgeringsdecreet. Spreker zou het beter vinden als daarmee wordt gewacht tot de erkenning van de aanvrager als politiek vluchteling. De motivatie voor de vier maanden is dat na die periode asielzoekers vaak worden doorgeschoven naar opvanginitiatieven. Tegen dat aspect van de federale regelgeving is Vlaams Belang altijd geweest; vandaar dat de fractie ook tegen die aanpassing is gekant.

Bij artikel 4 van het ontwerp van decreet verklaart de heer Van Dijk dat er al te veel verschillende verblijfsstatuten zijn. Maar hij vindt het wel goed dat iedereen met een verblijfsstatuut van meer dan drie maanden gevat wordt door de inburgeringsplicht.

In de memorie van toelichting leest de heer Van Dijk bij artikel 9 dat het de bedoeling is om de ondersteuningsopdrachten in het kader van inburgering toe te wijzen aan “een bestaand ondersteuningscentrum”. Over welk bestaand ondersteuningscentrum gaat het hier? De *minister* antwoordt dat het gaat om het Vlaams Minderhedencentrum.

Bij artikel 11 van het ontwerp leest de heer *Wim Van Dijk* dat artikel 4, 3°, van het decreet in werking zal treden op een nader door de Vlaamse Regering te bepalen datum. Wanneer is dat dan?

De heer *Chokri Mahassine* vindt de afstemming van een Vlaams decreet op wijzigingen in de federale wetgeving een daad van goed bestuur. De uitbreiding van de doelgroep vindt hij ook positief. Hij staat achter het actueel houden van wat hij “een zeer belangrijk decreet” noemt. Het moet de bedoeling blijven zoveel mogelijk mensen te betrekken bij inburgering. Inburgering is nog altijd te veel een beladen begrip en dat moet veranderen, aldus spreker, omdat het een ernstige hulp is voor heel wat mensen om hun weg te vinden in onze samenleving. Hij haalt het voorbeeld aan van zijn ouders, die als immigranten die kans nooit hebben gekregen. Zijn vader heeft als arbeider in een fabriek waar ‘foamglas’ werd geproduceerd in Tessenderlo al zijn chefs opgeleid, zonder zelf ooit te kunnen doorgroeien. Als hij toegang had gekregen tot inburgeringstrajecten, ging hij het verder gebracht hebben. Inburgering helpt wel degelijk de mensen, en hoe meer er kunnen aan deelnemen, hoe beter, aldus de heer Mahassine. Zowel de overheid als de samenleving en de inburgeraars zelf worden er beter van. De heer Mahassine herinnert eraan dat hij van bij het begin gepleit heeft om een verplichting tot inburgering in te voeren.

De heer *Jan Roegiers* sluit zich bij het standpunt van de heer Mahassine aan. Bij de start van het inburgeringsbeleid koesterde spreker enig scepticisme, maar vandaag ervaart hij dat dit beleid zijn vruchten af-

werpt. Wat het voorliggende ontwerp betreft, ergert de heer Roegiers zich eraan dat het Inburgeringsdecreet stilaan een heel moeilijk leesbaar document aan het worden is.

Concreet heeft de heer Roegiers een vraag over de uitbreiding van de prioritaire doelgroep van rechthebbers op inburgering. Daar komen nu ook de nieuwkomers bij die ouder of voogd zijn van schoolgaande of leerplichtige kinderen. Waarom is dat? Spreker weet nog zo niet of men prioriteit moet krijgen omdat men kinderen heeft. De *minister* antwoordt dat hoe dan ook de meeste nieuwkomers inburgeringsplicht hebben. Maar de ervaring wijst uit dat veel nieuwkomers problemen hebben met het opvolgen van hun schoolgaande kinderen. Er heerst bij te veel ouders te weinig besef over het belang van het onderwijs voor de toekomst van hun kinderen. De minister wil in aangepaste trajecten, niet alleen de verplichte inburgeraars maar ook de rechthebbenden, dat besef bijbrengen. Zo wordt aan die mensen het belang uitgelegd om naar oudercontacten te gaan. Hoewel de scholen veel doen om die mensen te bereiken, blijven zij bijvoorbeeld vaak afwezig op oudercontacten. Het komt er voor de minister op aan geen generaties te verliezen, van wie de talenten niet worden benut.

De minister benadrukt dat bij de doelgroep zelf een breed draagvlak is voor inburgering. Zij zien dat als een kans op een opstap in de samenleving. Een structureel probleem is evenwel dat er nog te weinig geslaagde voorbeelden zijn. De minister haalt het voorbeeld aan van de schrijver Kader Abdolah, een Iraanse politieke vluchteling, waarvan het boek ‘Het huis van de moskee’ werd gekozen als de op een na beste Nederlandse roman aller tijden. In Vlaanderen missen wij dergelijke voorbeelden van zichtbare geslaagden in de wereld van de cultuur, het bedrijfsleven enzovoort. Het begint daarbij vooral bij de scholing, aldus de minister: “Onze samenleving kan het zich niet permitteren talenten te verspillen; wij hebben die talentrijke mensen nodig”.

De heer *Jan Roegiers* zegt heel goed te beseffen hoe belangrijk het is dat ouders hun kinderen opvolgen bij hun schoolse vorderingen. Spreker heeft zelf in het onderwijs gestaan. Maar dat is niet alleen een kwestie van inburgeraars; bij de andere kansarmengroepen bestaat hetzelfde probleem. Het is daarom ook een opdracht voor het gelijkekansenbeleid in het onderwijs. Al met al meent de heer Roegiers dat nieuwkomers met kinderen misschien rapper, samen met hun kinderen, enkele woorden Nederlands gaan leren en gebruiken en wat rapper de gewoontes in ons land leren kennen, dan nieuwkomers zonder kinderen. Daarom pleit spreker ervoor om ook bijzondere aandacht te besteden aan die groep.

De heer Roegiers stelt voorts een concrete vraag. Iemand die ons land binnenkomt en 17 jaar en enkele maanden oud is, is schoolplichtig. Maar als die persoon juist 18 is geworden en zelf beslist niet langer naar school te gaan, heeft die dan de plicht om alsnog een inburgeringstraject te beginnen? Is hier sprake van een hiaat? De *minister* verklaart dat die categorie niet tussen de mazen valt en ook moet inburgeren. Hij preciseert daarbij dat die plicht eigenlijk een recht op emancipatie is.

Mevrouw *Veerle Heeren* wijst op het belang van de kennis van het Nederlands voor de persoonlijke communicatie. Het is zeer jammer als inwijkelingen na decennia nog altijd de taal van hun medeburgers en zelfs familieleden niet verstaan of kunnen gebruiken. Dat probleem doet zich ook voor bij bevolkingsgroepen die al lang in ons land vertoeven zoals mensen van Poolse of Italiaanse afkomst. Mevrouw Heeren vindt het heel eigenaardig dat kinderen van allochtonen nog altijd in te grote mate terechtkomen in het beroeps- en bijzonder onderwijs. Inspanningen om de ouders te emanciperen, zoals met inburgering, kunnen dat fenomeen doorbreken. In die zin is mevrouw Heeren toch wel hoopvol voor de toekomst.

Mevrouw Heeren ziet wel een nieuw probleem opduiken: de opname van niet zo goed ingeburgerde mensen van vreemde afkomst in onze zorginstellingen. Die mensen bereiken stilaan de leeftijd waarop de zorgnoden toenemen. De opvang van die doelgroep zal de nodige problemen teweegbrengen, waarvoor tijdig de nodige aandacht moet worden besteed.

Voorts pleit mevrouw Heeren ervoor dat ook in de politiek allochtone mensen een kans zouden krijgen, zodat er eveneens op dat domein geslaagde voorbeelden zouden komen. Dat vergt voldoende coaching door de politieke partijen. De heer Chokri Mahassine is daarin een voorloper, aldus mevrouw Heeren.

Mevrouw *Dominique Guns* is verheugd dat de aanpassing van het Inburgeringsdecreet aan de federale wet zo snel kan gebeuren. Zij beschouwt dat als een duidelijk voorbeeld van goed bestuur. Zij gaat niet akkoord met het voorbehoud dat de heer Wim Van Dijck maakt tegen de 'viermaandenregel'. Uit haar ervaring als advocaat meent zij dat het ingaan van de plicht tot inburgering vanaf vier maanden na de erkenningsaanvraag, een goede maatregel is. Wanneer een asielaanvraag pertinent onontvankelijk is, wordt dat meestal binnen de vier maanden aan de betrokkene gemeld. Wie langer op een beslissing moet wachten, heeft meer kans erkend te geraken. Door intussen al de inburgering te starten, verliest men geen tijd en staat de vluchteling op het moment van zijn erkenning al een stap verder met zijn integratie.

Ook mevrouw Guns heeft ervaren en gelezen in de pers dat de doelgroepen van de inburgeraars na aanvankelijke argwaan de inburgeringsplicht zijn gaan beschouwen als een recht en een kans om vooruit te geraken in het leven. Daarbij is de cursus maatschappelijke oriëntatie heel belangrijk. Spreekster is tevreden dat die cursus na een zoekperiode toch ernstig is uitgewerkt, rekening houdend met de ervaringen op het terrein.

De *minister* bevestigt het nut van de viermaandenregel. Vier maanden na hun erkenningsaanvraag worden de asielzoekers meegenomen in de cursus maatschappelijke oriëntatie. Dat betekent dat zij op het moment van hun erkenning als vluchteling zoveel verder staan met hun inburgering. Op dat moment krijgt die groep dan het volledige inburgeringstraject opgelegd.

De minister beklemtoont dat inburgering een toprioriteit blijft voor de komende generaties (meervoud). De migratie zal immers nooit meer stilvalen in onze globaliserende wereld. Zo zijn momenteel de migratiebewegingen op het Afrikaanse continent vele malen groter dan de migratie van Afrika naar Europa. Men moet zich daarop instellen en maatregelen nemen om een aantal normen van onze pluralistische samenleving te vrijwaren en om de nieuwkomers mee verantwoordelijk te maken voor de samenleving die ook de hunne wordt, aldus de minister.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikelen 1 en 2

Deze artikelen worden zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 12 stemmen.

Artikelen 3 en 4

Deze artikelen worden aangenomen met 8 stemmen tegen 4.

Artikelen 5 en 6

Deze artikelen worden aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikelen 7 en 8

Deze artikelen worden zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 9

Dit artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 4.

Artikelen 10 en 11

Deze artikelen worden aangenomen met 8 stemmen
bij 4 onthoudingen.

IV. EINDSTEMMING

Het ontwerp van decreet wordt aangenomen met 8
stemmen bij 4 onthoudingen.

De verslaggevers,

Hilde DE LOBEL
Chokri MAHASSINE

De voorzitter,

Jan PENRIS
